

Eskubide eta betebeharrak gaika: Aldez aurreko jarraibideak emateko eskubidea

8. artikulua Aldez aurreko jarraibideak emateko eskubidea.

Bizitzaren amaierako prozesuan dauden pertsonen eskubidea dute dagokien aurretiazko borondateen adierazpenaren bidez aldez aurreko jarraibideak emateko eta gaixotu aurretik emandakoak errespetatuak izateko, osasun arloko aurretiazko borondateei buruzko abenduaren 12ko 7/2002 Legean eta gainerako arau aplikagarrietan ezarritako baldintzetan.

Aurretiazko borondateen adierazpena ematen duenak hori Aurretiazko Borondateen Euskal Erregistroan sartu gabe bere osasun-zentroan entregatzen duenean, ospitaleko historia klinikoan edo gaixoaren oinarritzko osasun-arretarenean jasoko da, erregelamenduz ezarritakoari jarraituz, eta zentroak aipatutako erregistroari jakinaraziko dio, hura inskribatu dezan.

Notarioaren edo Aurretiazko Borondateen Euskal Erregistroaren ardura duen funtzionario eta enplegatu publikoaren aurrean emandako aurretiazko borondateen adierazpenek aurreikusitako ahal izango dute aurretiazko borondateen dokumentua notarioak berak edo erregistroaren arduradunak jakinaraztea osasun-zentroari, bizitzaren amaiera-prozesuan dagoen gaixoaren historia klinikoan sartzeko.

Behin hil ondoren gorputzak edo gorputz-atalek izango duten destinoari buruzko aldez aurreko jarraibideak eman ahal izango dira bai aurretiazko borondateen adierazpenerako aurreikusitako moduan, bai Zuzenbide Zibilak aitortutako testatzeko moduetako edozeinen bidez, mortis causa ondorioak dituen edozein testamenturen eranskin gisa.

Hala ere, aurreikuspen hori jasotzen duten eranskinei ez die eragingo hiltzeko arriskuan edo hil burukoan emandako testamentuari dagokionez aurreikusitako egiaztapenik ez izatearen eta eskritura publikoan ez jasotzearen ondoriozko baliogabetasunak.

Horrelako eranskinak biltzen dituen testamentua ematen zaion notarioak Aurretiazko Borondateen Euskal Erregistroari jakinarazi beharko dio, eranskin horiek inskribatzeko.

9. artikulua Aurretiazko Borondateen Adierazpenean izendatutako ordezkaria.

Aurretiazko borondateen adierazpenean ordezkari bat izendatzen denean, ordezkari horrek beti jardungo du ordezkatzeko duen pertsonarentzat onurarik eta errespeturik handiena bilatzeko moduan. Nolanahi ere, adierazpenean jasotako egoera klinikoetan ordezkatuak ezarritako jarraibideak betetzen direla zainduko du.

Ordezkeri bidez baimena emateko aukera egoerari egokituko zaio eta erantzun beharreko beharren neurrikoa izango da, beti ere gaixoaren alde eta beraren duintasun pertsonala, balioak edo aurretiazko borondateen adierazpenean jasotako bizi-aukerak errespetatuz.

Kasu horietan ere, gaixoak ahal duen neurrian parte hartuko du erabakiak hartzen bere bizitzaren amaiera-prozesuan zehar. Gaixoa desgaitua bada, eskaini beharreko laguntzak eskainiko dira, baita informazioa ere formatu egokietan emana, denentzako diseinuaren printzipioak markatzen dituen erregelari jarraituz, halako moldez non denentzat eskuragarri eta desgaituek ulertzeko modukoak izan daitezten, hartara bere kabuz eman ahal dezan bere baimena.

16. artikulua Aldez aurretik emandako jarraibideak betetzea.

Profesional sanitarioek beren jarduera-eremuan eta gaixoari bizitzaren amaierako prozesuan laguntza eman dion medikuak aholku eman beharko dute arretaren aurretiazko plangintza baliatzearen abantailez, aurretiazko borondateen adierazpena egiteko aukeraz bereziki.

Arrisku edo garrantzi bereziko esku-hartze bat gauzatu aurretik, gaixoei bizitzaren amaierako prozesuan laguntza ematen dieten osasun arloko profesionalek egiaztatu beharko dute beren gaixoei aurretiazko borondateen adierazpena egin duten edo bestelako aurretiazko jarraibiderik eman duten, eta, baietz bada, horren edukia kontsultatu beharko dute legeak aurreikusten dituen kasu guztietan, batez ere laguntza jasotzen duen gaixoa izatezko edo legezko ezgaitasun-egoeran dagoenean.

Bizitzaren amaierako prozesuan dagoen pertsonak, zuzenean edo aurretiazko borondateen adierazpenaren bidez edo bestelako aurretiko jarraibideen bitartez, bere borondatea adierazi badu 6. eta 7. artikuluetan dioen moduan, profesionalek errespetatuko dituzte jarraibide horiek eta horietan adierazitako bizi-balioak, lege honi, abenduaren 12ko 7/2002 Legeari eta horiek garatzen dituzten arauak jarraiki.